سُورَةُ مَرْيَمَ (مَكيّة) بِشْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

كَهيعَصَ ۞ سەرنجى سەرەتاى سورەتى (البقرة) بدە. ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُو زَكَرِيَّآ ۞ ئەى پيغەمبەر (ﷺ)، ئەم باسە باسى رەحمەتى پەروەردگارتە، دەربارەى بەندەى خۆى زەكەريا. إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُۥ نِدَآءً خَفِيًّا ٣ كاتيْک له (پەرستگای خۆيدا) هانا و هاواری برد بۆ پەروەردگاری بەپەنهانی. قَالَ رَبّ إِنِّي وَهَنَ ٱلْعَظْمُ مِنَّي وَٱشۡتَعَلَ ٱلرَّأْسُ شَيْبَا وَلَمُ أَكُنُ بِدُعَآبِكَ رَبِّ شَقِيَّا ۞ وتى: پەروەردگارا، بەراستى من ئيسكەكانم لاواز بوون و قژی سهرم ههر ههمووی سپێتی دایگرتووه، بهڵام من ههرگیز له دوعاو پارانهوهم له زاتی تۆ نائوميْد نەبووم و (دەستت نەناوە بەرپوومەوە). وَإِنِّي خِفْتُ ٱلْمَوَالِيَ مِن وَرَآءِي وَكَانَتِ ٱمْرَأَتِي عَاقِرَا فَهَبْ لِي مِن لَّدُنكَ وَلِيَّا ۞ بەراسىتى من لەوە ترساوەم كە خزم و خوێشان عەشرەت دواى مردنم سەگەردان بن، (چونکه کهسیکی وایان تیادا بهدی ناکهم که شایستهی گهیاندنی پهیامهکهت بیّت، خیزانکهشم مندالی نابیّت، بوّیه داوآکارم له لهبهخششی خوّت بههرهوهرم بکه و مندالْیّکم پی ببهخشیت که بتوانيْت جيْگەى من بگريْتەوە. يَرثُني وَيَرثُ مِنْ ءَالِ يَعْقُوبَ ۖ وَٱجْعَلْهُ رَبّ رَضِيَّا پیغهمبهرایه تی من و نهوهی یه عقوب وهرربگریّت، ههروهها پهروهردگارا بیکه بهکهسیّکی وا، کهتوّش و بهنده چاكەكانىشت لىپى رازى بن (ئەوەندە چاكەكارو چاكەخوازو دىندار بىنت). يَـــزَكَـرَيَّـآ إِنَّا نُبَشِّـرُكَ بِغُلَــمٍ ٱسۡـمُـهُو يَحْمَىٰ لَمْ نَجْعَل لَّهُ و مِن قَبْلُ سَمِيَّا ۞ خواى گەورە ىزاكەى گىراكردو فەرمووى: ئەى زەكەريا بەراستى ئىمە مژدەت دەدەينىٰ بەوەي كە كورىڭكت پىي دەبەخشىين و ناويىشى - يەحيا - يە، پېش ئەو كەسـمان ھاوناوى ئەو نه كردووه. قَالَ رَبِّ أَنِّي يَكُونُ لِي غُلَمُ وَكَانَتِ ٱمْرَأَتِي عَاقِرًا وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ ٱلْكِبَر عِتِيَّا ۞ زهكهريا وتی: پەروەردگارا بە چ شـێوەيەک كورِم پـێ دەبەخشىت، لەكاتێكدا ھاوسەرەكەشىم منداڵی نابێت و گەيشـتوومەتە ئەوپەرى پىرى و پەككەوتەيى (بەلام ھەموو شت لاى تۆ ئاسانە). <u>قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُ</u>وَ عَلَىَّ هَيّنُ وَقَدْ خَلَقْتُكَ مِن قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْئًا ۞ وتى: پەروەردگارى تۆ ھەر بەو شێوەيە برپارى داوە و

فەرمووشىيەتى ئەوكارە لاي من زۆر ئاسانە، بەراسىتى پېش تريش تۆم دروسىتكردووە، وەنەبېت شتېكت بوو بيت (نه ناوت ههبووه نه بوون)... قَالَ رَبِّ ٱجْعَل لِّيّ ءَايَةً ۖ قَالَ ءَايَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ ٱلنَّاسَ ثَلَثَ لَيَالِ سَويًّا ۞ زەكەريا وتى: پەروەردگارا نىشانەيەكم پىي ببەخشە تادلنىيابىم، كە ئەو مژدەيە ھاتۆتەدى، خواي گەورە فەرمووى: نیشانەو بەلگەت ئەوەيە (لەسەر بوونى ئەو كورە)كە تۆ ناتوانیت سىٰ شەوى تەواو (بە رۆژەكانيەوە) قسه لهگهڵ خهڵكيدا بكهيت! فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِۦ مِنَ ٱلْمِحْرَابِ فَأُوْحَىٰۤ إِلَيْهِمۡ أَن سَبِّحُواْ بُكُرَةَ وَعَشِيًّا ﺵ ئەوسا دواي دڵنيابوون لە پەرسىتگاكەي ھاتە دەرەوە بۆ ناو قەومەكەي و ئاماۋەي بۆ كردن (كە لە بەرامبەر نازو نیعمهت و بهخششهکانی خواوه) بهیانیان و ئیواران تهسبیحات و ستایش بکهن. یَکیحُمَیٰ خُذِ ٱلْکِتَـٰبَ بِقُوَّةً ۗ وَءَاتَيْنَكُ ٱلْحُكْمَ صَبِيًّا ۞ پاشان كه يهحيا گهوره بوو فهرمانمان پيدا ئهى يهحيا كتيبي (تهورات) بهتوندی بگرهو پابهندی بهو ههر له تهمهنی نهوجهوانیدا، توانای جیآکردنهوهی راست و ناراستمان پیبهخشی، به دادوهریکی ریک و پیک کیشهی خهلکهکهی چارهسهر دهکرد. وَحَنَانَا مِّن لَدُنَّا وَزَکُوٰۃً وَگَانَ تَقِیَّا شَ یهحیا دُلْ و دەروونیکی پر له سۆزو خۆشەویسىتى و پاک و خاوینى ھەبوو کە لەلايەن خۆمانەوە پیپان بەخشىبوو و ئەو زۆر خواناس و پارێزگار بوو. وَبَرَّا بِوَلِدَيْهِ وَلَمْ يَكُن جَبَّارًا عَصِيَّا ۞ ھەروەھا چاک رەفتارو جوان رەفتار بوو لەگەڵ باوک و دایکیدا، وەنەبێت ئەو کەسێکی دڵرەق و یاخی و نالەبار بوو بێت. وَسَلَامٌ عَلَیْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبُعَثُ حَيًّا ۞ درودو سەلامى خواى لەسەر بىت لە رۆژەداكە لە دايک بوو و لهو رِوْژەداكە وەفات دەكات، لەو رِوْژەشداكە ھەڭدەستىنت و زىندوو دەبىنتەوە. وَٱذْكُرْ فِي ٱلۡكِتَـٰبِ مَرْيَمَ إِذِ ٱنتَبَذَتُ مِنْ أَهْلِهَا مَكَانَا شَرُقِيَّا شَ تُهي ييغهمبهر ﴿ عَلِي ۗ له قورئاندا باسي بهسهرهاتي مهريهم ياد بكه، کاتیک کهنارگیری کرد له کهسوکاری و شویننیکی له رۆژههلاتی (بیت المقدس) ههڵبژارد (بۆ خواپەرسـتی). فَٱتَّخَذَتُ مِن دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلُنَآ إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرَا سَويَّا ﴿ تُينجا لهنيوان پەردەيەكى رايەڵ كرد (تادوور لەخەڵكى بەسۆزەوە خواپەرستى بكات) ئىيمەش جوبرەئىلى فريشـتەمان لاى، وهكو بەشەرىكى تەواو (خۆى خسىتە بەرچاوى). قَالَتُ إِنِّيّ أَعُوذُ بِٱلرَّحْمَلِنِ مِنكَ إِن كُنتَ تَقِيَّا ١

مەريەم وتى: بەراسىتى من پەنا دەگرم بە خواى مىهرەبان لە تۆ ئەگەر كەسىڭكى بە تەقواو لەخواترس بىت. قَالَ أَنَاْ رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَمًا زَكِيًّا ۞ جوبره ئيل وتى: (مهترسه) دلنيابه من تهنها نيردراوي مندالْيْكِي خاويْنت پِي ببهخشم. قَالَتُ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَمُ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ وَلَمْ بَغِيًّا 👶 مەريەم وتى: جا چۆن من منداڵم دەبێت، لەكاتێكدا هيچ بەشەرێک توخنم نەكەوتووە و داوێن رَبُّكِ هُوَ عَلَى هَيِّنُ وَلِنَجْعَلَهُ وَ قَالَ كَذَاك 📆 جوبرهئیل و تی: ئهو قسانهی تو راست و دەفەرموينت: ئەوكارە لاى من ئاسانە (كە بەيى باوك ئەو منداله بهينمه كايەوە)، بۆ ئەوەي بىكەمە نىشانەو موعجیزهیهک بۆ خەلکی، هەروەها رەحمەتیکی تایبەتیش بیّت لەلایەن ئیّمەوە، ئیتر ئەو کارەش بریاری دراوه و براوهتهوه. ۞فَحَمَلَتُهُ فَٱنتَبَذَتُ بِهِۦ مَكَانَا قَصِيًّا ۞ دهستبهجێ مهريهم سكى پر بوو، (بهغهم و پەژارەوە) بەرەو شويْنێكى دوور رۆيشت. فَأَجَآءَهَا ٱلْمَخَاضُ إِلَىٰ جِذْعِ ٱلنَّخْلَةِ قَالَتُ يَـٰلَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَـٰذَا وَكُنتُ نَسۡیَا مَّنسِیَّا ۞ ئینجا ژانی منداڵبوون گرتی و بردی بۆ لای قەدی دارخورمایهک،)بەدەم ئاھو ئهم حالته بمردمايهو وهك شتيكي بن نرخ فهراموّش بكرامايه.فَنَادَىٰهَا مِن تَحُتِهَآ أَلَّا تَحْزَنی قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَريَّا ۞ ئەو منداڵەی كە لە داوینی بەربۆوە لە ژیریەوە (بانگی كردو وتی: دایه گيان) خەفەت مەخۆ، ئەوەتە پەروەردگارت بە بەردەمتدا جۆگەلەيەكى جارى كردووە. وَهُزَّى إِلَيْكِ بِجِذْعِ تُسَلقِطُ عَلَيْكِ رُطَبًا جَنِيًّا ۞ ئەو دارخورمايەش (كە پاڵت پێوەداوە)كەمێک رايوەشێنە خورماي گەييوت بەسەردا دەبارينينت. فَكُلى وَٱشۡرَبى وَقَرّى عَيۡنَاۤ فَإِمَّا تَرَينَّ مِنَ ٱلۡبَشَر أَحَدَا فَقُولَىٓ إِنِّي نَذَرْتُ 🤠 ئىنجا لەو خورمايە بخۆ، لەو ئاوەيش خه لکی بینی و (پرسیاری لی کردی)، ئهوه به ئیشارهت تیبی بگهیهنه پیپی بلی: نەزرم كردووه بە رۆژوو بىم بۆ خواى ميهرەبانىم، لەبەر ئەوە ئەمرۆ من ھەرگىز قسە تَحْمِلُهُ وَ قَالُواْ يَامَرُيَمُ لَقَدُ جِئْتِ شَيْعًا

مندانی نازداری خوّی له باوهش گرت و بردی بوّ لای خزم و کهس و کاری (ههموو بهسهرسامیهوه) ئەى مەريەم بەراسىتى كارىكىي نالەبارو ئابرووبەرت ئەنجامداوە. يَــَأْخُتَ هَـٰـرُونَ مَا كَانَ أَبُوكِ ٱمۡـرَأُ سَوْءِ وَمَا كَانَتْ أُمُّكِ بَغِيَّا ۞ ئەى خوشكى ھاروون (لەبەر تەقواو خواناسى ئەو ناز ناوەيان پێدابوو) تۆ نە باوكت كەسىنكى خراپ و (شەروال پىس بووە) نە دايكىشت ئافرەتىكى داوين پىس!! فَأَشَارَتُ إِلَيْهِ ۖ قَالُواْ كَيْفَ نُكَلِّمُ مَن كَانَ فِي ٱلْمَهْدِ صَبِيًّا ۞ مەريەمىش ھىچى نەگوت بەڭكو ئاماۋەى بۆ رۆڭەى نازدارى كرد (تا لەو بیرسن)، ههموو (به سهرسامیهوه) وتیان: چۆن قسه لهگهڵ منداڵی ناو بیٚشکهدا دهکریٚت. قَالَ إِنّی عَبْدُ ٱللّهِ ءَاتَىٰنَى ٱلۡكِتَٰبَ وَجَعَلَنٰي نَبِيَّا ۞ ئينجا منداڵي ساوا هاته گفت و بهدهنگه ناسكهكهى وتى: بهراستى من بهندهی خوام، کتنیبی ئینجیلی پی بهخشیووم و کردوومی به پیغهمبهری خوّی. وَجَعَلَنی مُبَارَگًا أَیْنَ مَا کُنتُ وَأُوۡصَٰنَى بِٱلصَّلَوٰةِ وَٱلزَّكَوٰةِ مَا دُمۡتُ حَيَّا ۞ منى موبارهک و پيرۆزيش كردووه له هەر كوێدا بم و ئامۆژگارى كردووم كه نويژهكانم ئەنجام بدەم و لە زەكاتدانىش درىغى نەكەم ھەتا لە ژياندا ھەم. وَبَرَّا بوَالِدَتى وَلَمْ يَجُعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا ۞ هەروەھا فەرمانى پيداوم كە چاک رەفتار بم لەگەڵ دايكم دا و نەيكردووم پهروهردگارم لهسهره ئهو رۆژهی که لهدایک بووم و ئه ده كريمه وه. ذَالِكَ عِيسَى ٱبْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ ٱلْحَقّ ٱلَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ و دروست دەربارەي، كە ئەوانە (واتە جووەكان) گومان بەدەورىدا دروست دەكەن (گاوران، بهكوري خوا له قەللەمى دەدەن). مَا كَانَ لِلَّهِ أَن يَتَّخِذَ مِن وَلَدٍّ سُبْحَانَهُ ۚ ۚ إِذَا قَضَيَ أَمْرًا فَإِنَّمَ يَقُولُ لَهُو كُن فَيَكُونُ ۞ بيْگومان ناگونجينت بۆ خواي گەورە، كەس بكاتە رۆڭەي خۆي (چونكە پيوسىتى نیه) پاکی و بیگهردی شایستهی ئهوه، کاتیک ههرشتیک بریار بدات، ئهوه بهراستی تهنها ئهوهندهی دەويْت كە فەرمان بدات و بلّێت :ببه، دەستبەجىٰ دەبيّت. وَإِنَّ ٱللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَٱعْبُدُوهُ هَلـذَا بەراسىتى ھەر خوا پەروەردگارى منيش و پەروەردگارى ئيوەشە، كەوابوو بىپەرسىتن، ئەمەيە

رپیازی راست و دروست (رپیازی دینداری و سهرفرازی ههردوو جیمان). فَٱخۡتَلَفَ ٱلۡأَحۡزَابُ مِنْ بَیۡنِهِ لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ مِن مَّشُهَدِ يَوْمِ عَظِيمٍ ۞ لهكهلْ ئهو ههموو راستيانهدا ئينجا يهكسهر كرۆو بهو راستیانه ناکهن)کاتیک قیامهت بهرپا دهبیّت و دیمهنی سامناک و بهسهرهاتی گهوره دهبینن (که ئيسته بهدووري دهزانن). أُسْمِعُ بِهِمْ وَأُبْصِرُ يَوْمَ يَأْتُونَنَا ۖ لَكِن ٱلظَّلِمُونَ ٱلْيَوْمَ فِي ضَلَل مُّبِينِ ١٠٠٠ عَهُو رۆژەي (كە ئەو خوانەناسانە) ئامادە دەكرىين و دىين بۆ لامان، (زۆر سەيرە!) ئاي كە چەندە دەزگاي بىسىتن و بينينيان بههێزه، بهڵام ستهمكاران ئهمرو له گومراييهكي ئاشكرادا دهژين. وَأَنذِرْهُمْ يَوْمَ ٱلْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ ٱلْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمُ لَا يُؤْمِنُونَ ۞ ئەي پىغەمبەر ﴿ﷺ)، سىتەمكاران ئاگادار بكە لە رۆژى ئاھو نالە و پهشیمانی کاتیک کار له کار ترازاوه، لهکاتیکدا ئهوانه له غهفلهتدان و باوارِ ناهینن. اِنَّا نَحُنُ نَرثُ ٱلْأَرْضَ وَمَنُ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ۞ بەراستى سەرەنجام ھەرئىمە دەبىنەوە خاوەن و مىراتگرى سەر زەوى و ھەموو ئەوانەي كە لە سەريەتى و بۆ لاي ئىمەش دەگەرىنەوە. وَٱذْكُرْ فِي ٱلْكِتَابِ إِبْرَاهِيمْ إِنَّهُو كَانَ صِدِّيقَا نَّبِيًّا 🚳 هەروەھا لە قورئاندا باسى (گۆشەيەك لە بەسەرھاتى) ئيبراھيم بۆ ئەو خەڭكە بگيرەوە، بەراستى ئەو كەسايەتيەكى راستگۆ بوو، لە پېغەمبەرانىش بوو. إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَــَأَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا 🕸 کاتیک بهباوکی وت: باوکی بهریزم! ئهوه تۆ بۆچی شتیک دهپهرستیت که نهگوی بیسته، نهکهس بهرچاو روون و روِشنبیر دهکات، نه هیچ سوودیکت پی دهگهیهنیْت. یَــَاْبَتِ اِنِّی قَدُ جَآءَنِی مِنَ ٱلْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَٱتَّبِعْنِيٓ أَهْدِكَ صِرَاطًا سَويًّا ۞ ئەى باوكى بەنرخم !بەراستى زانیاریهی که بوّ من هاتووه، (دهربارهی دهسهلات و توانای بهدیهیّنهری ئهم جیهانه) بیّگومان بوّ کهواته پهیرهوی من بکه رنیممووییت دهکهم بوّ رنگه و رنیازیکی راست و دروست کِتَأْبَتِ لَا يًّا 🥸 ئەي باوكى ئازىزم! شەيتان مەپەرسىتە، چونكە بەراسىتى و سەركەشىي كردووه. يَنَأْبَتِ إِنِّي أَخَافُ

لِلشَّيْطَانِ وَلِيَّا ۞ ئەي باوكى بەرىزم! بەراستى من دەترسىم سزايەك لەلايەن خواي ميېرەبانەوە يەخەت پىي بگريْت، ئەوكاتە ئيتر دەبىتە يارو ياوەرو پشتتگيرى شەيتان. قَالَ أَرَاغِبُ أَنتَ عَنْ ءَالِهَتى يَــٓٳبْرَاهِيمُ ۖ لَبِن لُّمْ تَنتَهِ لَأَرْجُمَنَّكَ ۗ وَٱهۡجُرْنِي مَلِيَّا ۞ باوكي ئيبراهيم بهسهغلهتيهوه وتي: بۆچى ئەي ئيبراهيم تۆ (ئەوەندە) لە خوآکانی من بیزاری، بەراستی ئەگەر كۆڭ نەدەيت و واز نەھینىیت (چاوپۆشىیت لیٰ ناكەن و) بیْگومان بەرد بارانت دەكەم، برۆ، ون بە لەبەرچاوم ھەر نەتبىنمەوە. قَالَ سَلَكُمْ عَلَيْكَ ۖ سَأَسْتَغُفِرُ لَكَ رَبَّتُ إِنَّهُو كَانَ بى 🕸 ئیبراهیم وتی :سلاوت لیٰ بیّت (وا من دەرۆم) لەمەولا داوای لیْخوْشبوون و (هیدایەتت) لە پەروەردگارم بۆ دەخوازم، چونكە ئەو زاتە زۆر منى خۆش دەويىت و رىنزى بۆ داناوم. ~~وَأَعْتَزِلُكُمْ وَمَا~~ أُكُونَ بِدُعَآءِ رَبِّي شَقِيًّا ۞ وا من دوور دهكهومهوه و مِن دُونِ ٱللَّهِ وَأَدْعُواْ رَبِّي عَسَنَي أَلَّا کهنارگیری دهکهم، له ئیّوه و لهو شتانهی که لهجیاتی خوا دهپیهرستن، من تهنها هاناو هاوار بۆ پهروهردگارم و ههر ئهو دهپهرستم، ئومێدهوارم که پهروهردگارم نائومێد و رهنجهروٚم نهکات و دوعاو نزاو پهرستنم لێ وهربگريْت. فَلَمَّا ٱعْتَزَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَهَبْنَا لَهُ ٓ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ ۖ وَكُلَّا جَعَلْنَا نَبيَّا ۞ جاکاتیٰک ئیبراهیم رۆیشت و دوور کەوتەوە لەو خەلکە گومرایە و لەو شتانەی کە لە جیاتی خوا دەیانپەرست، ئێمه ئیسىحاقمان پێبهخشى و به ئیسىحاقیش، يەعقوېمان بەخشى، ھەريەک لەوانیشمان کردە پێغەمبەر. لَهُم مِّن رَّحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقِ عَلِيَّا ۞ ئيْمه له رهحم و بهخشندهيي خوّشان ههموويانمان بههرهوهر کردو ئیمه زمانی خهلکی دیندارمان هیناوهته گو که (ههتا دنیا دنیایه) باسی ئهوانه بهچاکی و پاکی و بلندى بكهن. وَٱذْكُرْ فِي ٱلْكِتَنِبِ مُوسَىٰٓ إِنَّهُ مَ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَّبيَّا ۞ يادى موساش باس بكه له قورئاندا، بەراسىتى ئەويش كەسىيكى ھەڭبۋاردە و دڭسۆزو پىغەمبەر و فرسىتادە بوو. **وَنَلدَيْنَكُهُ** ٱلطُّورِ ٱلْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَكُ نَجِيَّا ۞ لهلاي راستي كيْوي - طور - هوه بانكمان ليْ كرد، لهكاتي گفتوگۆي نهينيدا وَوَهَبْنَا لَهُو مِن رَّحْمَتِنَآ أَخَاهُ هَارُونَ نَبيَّا 🧒 ههروهها بهره حمهت و بهخشنده یی خومان هارووني برايمان كرده پيغهمبهر و (هاوكار) بۆي. وَآذُكُرْ فِي ٱلْكِتَىٰبِ إِسْمَعِيلَ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ صَادِقَ ٱلْوَعْدِ وَكَانَ

نَّبِيًّا ۞ ئيسماعيل يش باس بكه له قورئاندا، به راستي ئهو له بهڵێن و پهيمانهكانيدا راستگو بوو، ئهو پينغەمبەرو رەوانە كراوى خوا بوو. وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ و بِٱلصَّلَوْةِ وَٱلزَّكُوٰةِ وَكَانَ عِندَ رَبّهِۦ مَرْضِيَّا ۞ ئىساعىل ههمیشهو بهردهوام، فهرمانی دهدا به خیّزانی و خزمانی، که نویّژهکانیان (به ریّک و پیّکی و له کاتی خوّیدا) ئەنجام بدەن و زەكاتىش فەرامۆش نەكەن و ئەو لاى پەروەردگارى شايسىتەي رىزو رەزامەندى بوو. وَٱذْكُرْ فِي ٱلۡكِتَٮٰبِ إِدۡرِيسَنَۚ إِنَّهُۥ كَانَ صِدِّيقَا نَّبيَّا ۞ هەروەها لە قورئاندا باسى ئيدريس بكە، چونكە ئەويشر وَرَفَعُنَكُهُ مَكَانًا عَلِيًّا ۞ بۆيە رێزى زۆرمان لێگرت و پايەدارو پیغهمبهریکی زور راستکارو راستگو بوو.. بهرزو بلندمان كرد له جيْگه و رِيْگهى تايبهتدا. أَوْلَتهِكَ ٱلَّذِينَ أَنْعَمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِم مِّنَ ٱلنَّبِيِّءَنَ مِن ذُرّيَّةِ ءَادَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِن ذُرّيَّةِ إِبْرَهِيمَ وَإِسْرَءِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَٱجْتَبَيْنَأْ إِذَا تُتُلَى عَلَيْهِمُ ٱلرَّحْمَن خَرُّواْ سُجَّدَا وَبُكِيًّا ۩ ۞ ئا ئەوانە كەسانىكن كە خواى گەورە نازو نىعمەتى بەسەردا رشتوون له پیغهمبهران، له نهوهی ئادهم و ئهوانهش (که له کهشتیهکهدا) لهگهڵ نوحدا سوارمان کردن و له نهوهی ئیبراهیم و یهعقوب و لهوانهی که هیدایهتمان داون و ههلمان بژاردوون، ئهوانه، ههرکاتیک ئایهتهکانی خوای میهرهبانیان بهسهردا بخوینریتهوه، به پهله سوژده دهبهن و ئهسرین ەويسىتى پەروەردگاريان دلانى پر لە نوورو ئىمانيان دەكولىيت) و دەگرين. ۞ڧَخَلَفَ مِنْ بَعُدِهِمْ خَلُفُ أَضَاعُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَٱتَّنَعُواْ ٱلشَّهَوَاتُّ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غَيَّا۞ له دواي ئهوان كهسانيك له نهوهكانيان بوونه جینشین، که نویژهکانیان بهزایه داو شوینی ئارهزووهکانی نهفسیان کهوتن، ئهوانه تووشی گومرای و سهرگهردانی و سزا دهبن (له دنياو قيامهتدا). إِلَّا مَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَلِحَا فَأُوْلَنَبِكَ يَدْخُلُونَ ٱلْجَنَّةَ وَلَا جگه لهوانهی که تهوبه دهکهن و باوهری دامهزراو دههینن و کارو کردهوهی چاک ئهنجام دەدەن، ئا ئەوانە دەچنە بەھەشتەوە و ھىچ جۆرە ستەمىككيان لىي ناكرينت. جَنَّىٰتِ عَدُنِ ٱلَّتِي وَعَدَ ٱلرَّحْمَانُ عِبَادَهُو بِٱلْغَيْبِۚ إِنَّهُو كَانَ وَعُدُهُو مَأْتِيًّا ١٠ ئهو بهههشته پر له باخه چرانهي كه خواي ميهرهبان به ليني به

شاراوهدا، بهراستی ئهو به لیننهی خوا، به ریوهیه و ههر دیته دی. لا یَسْمَعُونَ فِیهَ لَغُوًا إِلَّا سَلَمَا ۚ وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكُرَةً وَعَشِيًّا ۞ ئەوسا لەوى ھىچ گوفتارىكى نابەجى نابىسن، جگە لە سلاو کردن و (گوفتاری خوش و بهجی) نهبیّت، له بهیانیان و ئیّواراندا (له ههموو کاتیّکدا) رزق و روّزی (خواردن و خواردنهوهی خوْش و بهتام) بۆیان ئامادهیه. تِلْكَ ٱلْجَنَّةُ ٱلَّتِی نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَن كَانَ تَقِیَّا 🕏 ئەو بەھەشت و شوێنە خۆشە، بەو بەندانەمان دەبەخشىن و دەيانكەينە خاوەنى، كە خواناس و پارێزكارن. وَمَا نَتَنَزَّلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ ۖ لَهُو مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيَّا ۞ ماوهيهك وهحی وهستا، پیغهمبهر (ﷺ) له فریشته جوبرهئیلی پرسی، خوای گهورهش له قورئاندا وهُلامی دایهوه : ئیمه تەنها بەفەرمانى پەروەردگارت نەبئىت دانابەزىن، ھەرچى داھاتوو رابوردوومان ھەيەو ئەوەش لە نئوانياندا بۆ ئەو پەروەردگارەيە، وەنەبنىت پەروەردگارى تۆ ھىچ شتنىک فەرامۆش بكات. رَّبُّ ٱلسَّمَـٰوَاتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَٱعۡبُدُهُ وَٱصۡطَبِرۡ لِعِبَدَتِهِ ۚۦ هَلۡ تَعۡلَمُ لَهُو سَمِيًّا ۞ ئەو زاتە پەروەردگارى ئاسمانەكان و زەوى و ههموو دروسـتکراوانی نیّوانیانه، کهواته، ههر ئهو بپهرسـته و زوّر بهردهوام و خوّگربه له پهرسـتنیدا، ئایا کهس شک دهبهیت هاوناوی ئهو و هاوتای ئهو بێت؟ (خاوهنی سیفهتی بهرزو بڵندو پیرۆز بێت وهک ئهو؟!). وَيَقُولُ ٱلْإِنسَانُ أَءِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ أَخْرَجُ حَيًّا ۞ ئادەمىزادى (بى باوەرٍ) دەڵىيت: ئايا كاتىك مردم، جاريكي تر له ئايندهدا زيندوو دهكريْمهوه؟!! أُوَ لَا يَذْكُرُ ٱلْإِنسَانُ أَنَّا خَلَقْنَـهُ مِن قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْعًا ١ سوێند به پەروەردگارت خوانەناسان و شەيتانەكان كۆ دەكەينەوە، پاشان ھەموويان بە دەورى دۆزەخدا به چۆكدا دەھينىين و (دەيانخەينە ناوى). باشە ئاخر ئادەمىزاد بۆ ئەوە ياد ناكات بەراستى ئىمە پىشتر ردروستان كرد، ههر هيچ نهبوو؟ فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَٱلشَّيَاطِينَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جثِيَّا ۞ سويند به پەروەردگارت خوانەناسان و شەيتانەكان كۆ دەكەينەوە، پاشان ھەموويان بە دەورى دۆزەخدا بەچۆكدا دههينين و (دهيانخهينه ناوي). ثُمَّ لَنَنزعَنَّ مِن كُلّ شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى ٱلرَّحْمَن عِتِيَّا ۞ لهوهودوا له ههر گرۆ و دەسىتەيەك، ئەوانە دەردەكێشىن كە زۆر ياخى بوون لە خواى ميهرەبان (دژايەتى دىن و بەرنامەكەيان

دەكرد). ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِٱلَّذِينَ هُمْ أُولَى بِهَا صِلِيَّا ۞ پاشان زۆرچاک ئاگادارين بەوەي كەكىٰ لەوانە له پيشترو شايسـتهـتره بهوهى كه زوو بخريّته ناو ئاگرى دۆزەخەوە (تا ببرژيّت تيايدا). وَإِن مِّنكُمُ إِلّا وَاردُهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا مَّقْضِيَّا ۞ ئيوه (خەڵكىنە)كەستان نى يە تێپەر نەكات بەسەر دۆزەخدا، ئىمانداران بۆ ئەوەي زیاتر قەدرى بەھەشىت و رەحمەتى خوا بزانن، كافران بۆ ئەوەي بكەونە ناوى ئەم پېشىھاتە برياردراوە هەر جێبەجێ دەكرێت. ثُمَّ نُنَجِّى ٱلَّذِينَ ٱتَّقُواْ وَّنَذَرُ ٱلظَّللِمِينَ فِيهَا جِثِيَّا ۞ لەوەودوا ئەوانە رِزگار دەكەين كه پاريزكارو خواناس بوون، سـتهمكارانيش لهناو دۆزەخدا بەچۆكدا دەھێىنين. وَإِذَا تُتُكَن، عَلَيْهمْ ءَايَتُنَا بَيّنَتٍ قَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَيُّ ٱلْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَّقَامًا وَأَحْسَنُ نَدِيَّا ۞ كاتيك ئايهتهكاني ئێمه بەسەر بێ باوەراندا بە روون و ئاشكرا بخوێنرێتەوە، ئەوانەي كە بێ باوەر بوون بەوانە دەڵێن كە باوەريان هیّناوه: باشه کام لهو دوو دهستهیه، جیّگهو ریّگهی خوّش و ژیانی پر عهیش و نوّشی بوّ لواوه!! (نهفامان پيوهريان ژياني دنياي تهمهن كۆتايه). وَكُمْ أَهْلَكْنَا قَبُلَهُم مِّن قَرْنِ هُمْ أَحْسَنُ أَثَاثَا وَرِءُيَا ۞ چهندهها قەوم و خەلكى نالەبارمان پېش ئەمان لەناوداوه، كەلوپەل و ناوماليان لەمان چاكتر بووه، سىياو قيافەشىيان لهمان ريكو پيكتر بووه (كوان؟... له كوين؟... بو ديار نين؟...). قُلُ مَن كَانَ فِي ٱلضَّلَلَةِ فَلْيَمْدُدُ لَهُ ٱلرَّحْمَٰنُ مَدًّا حَتَّىَ إِذَا رَأُواْ مَا يُوعَدُونَ إِمَّا ٱلْعَذَابَ وَإِمَّا ٱلسَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرُّ مَّكَانَا وَأُضۡعَفُ جُندًا ۞ ئەي پێغەمبەر ﴿ﷺ) تۆ بڵێ: ئەوەي لە گومړايي دايە باھەرخواي ميهرەبان تەمەنى درێژو ماڵ و سامان و دنیای پی ببهخشیّت (بهحی دهچیّت، بو کویّی دهبات، ئهپهری ئهوهیه) همتا کاتیّک ئهو هەرەشانە دەبينن كەلٽيان دەكريّت، يان سزاو ئازارى دنيايە، يان بەرپابوونى قيامەتە، جا خوانەناسان لەئايندەدا دەزانن كى جىڭە و رېگەي ناخۆشەو كى لەشكرو سەربازانى لاوازە. وَيَزِيدُ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ٱهْتَدَوَاْ هُدَىُّ خَيْرٌ عِندَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَّرَدًّا ۞ لهولاشهوه ئهوانهي ريبازي هيدايهتيان گرتۆتەبەر خوا زياتر ھيداتيان دەدات، بەلام دلنيابن كردەوە چاكەكان كە بەرھەميان دەمينىيتەوە پاداشتيان چاكترە لاى پەروەردگارت باشترين سەرەنجامىشە. أَفَرَءَيْتَ ٱلَّذِي كَفَرَ بِءَايْتِنَا وَقَالَ لَأُوتَيَنَّ مَالَا وَوَلَدًا ۞ ئايا

ئەو جۆرە كەسانەت بىنيووە، كە باۋەرى بەئايات و فەرمانەكانى ئىمە نيەو دەلىنىت: سويند بە كورو نهوهم پيي دهدرينت! أُطَّلَعَ ٱلْغَيْبَ أَمِ ٱتَّخَذَ عِندَ ٱلرَّحْمَن عَهْدَا ١ باشه، ئاخۆ (ئەو شاراوهکانی زانیووه، یاخود بهڵینی وهرگرتووه له خوای میهرهبان (که دنیا به دڵی ئهو بێت؟!). گُلُّ سَنَكُتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُو مِنَ ٱلْعَذَابِ مَدَّا ۞ نهخيْر، واني يه (بهدڵي ئهو نابيْت) ئهوهي كه دهيلێيت له ئاييندهدا تۆمارى دەكەين لەسەرى و سزاى دوور و درێژى بۆ ساز دەكەين. وَنَرثُهُو مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدَا ئەو دەيلىت: بەمىراتى لىپى دەسىينىنەوە، بەتەنهاش دىتە لامان (بۇ لىپرسىنەوە). دُون ٱللَّهِ ءَالِهَةَ لِّيَكُونُواْ لَهُمْ عِزَّا ۞ ئەو بىٰ باوەرانە لەجياتى خوا جۆرەھا شتى تريان كردۆتە خواى خۆيان (بهخهيالي خوّيان) دهست بكهويّت. كُلُّ سَيَكُفُرُونَ 🚳 نەخىر ، وانى يە (خەياڭيان خاوە)، ئەو شىتانەي ئەوان دەيپەرسىتن، (لە رۆژى قيامەتدا) باوە نیه و نارهزایی دهردهبرن، (بهلکو به سهختی) دژایهتیان دهکهن و بهرپهرچیان دهدهنهوه. عَلَى ٱلْكَافِرِينَ تَؤُزُّهُمُ أَزَّا ۞ ئايا نابينيت بهراستي ئيمه هانيان دەدەن بۆ تاوان و گوناهو خراپه. فَلَا تَعْجَلُ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا ۞ ئه ي پيغهمبهرﷺ پهلهيان لێي مهكه، چونكه بيْگومان ئيْمه بهوردي ههر ههموو كارو كردهوهيان بەژمارە تۆمار دەكەين. يَوْمَ نَحْشُرُ ٱلْمُتَّقِينَ إِلَى ٱلرَّحْمَان وَفْدَا ۞ رۆژىك دىنت ئىمە دەستە دەستە خواناس و ميهرهبان به رێ دهکهين (تا بهديداري شادببن و بيانخاته بهههشتهوه).وَنَسُوقُ 🧔 تاوانبارو گوناهكارانيش بەپەلەو بەتىنويەتى رابىيچ دەكەين بۆ ناو دۆزەخ. 🗓 يَمْلِكُونَ ٱلشَّفَاعَةَ إِلَّا مَن ٱتَّخَذَ عِندَ ٱلرَّحْمَٰنِ عَهْدًا ۞ ئەوانە خاوەنى تكا نين و كەس تكايان بۆ ناكات، ئەو كەسەى كە لەكاتى خۆيدا خواى ميهرەبان بەڭىنى پىداوە كە تكا بكات يان تكاى بۆ بكرينت. وَقَالُوأ وَلَدًا ۞ جوولهكه و گاورو بت پهرستان دهيانوت: خوای ميهرهبان رِوْلُه و نهوهی بۆ خۆی

داناوه!! لَّقَدُ جِئْتُمُ شَيْعًا إِدَّا ۞ سويّند بهخوا بهراستي بوختانيْكي ناقوْلاو دهكهن و گوفتارێكي ناشايسه و سەرسور هينەر دەلنين. تَكَادُ ٱلسَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرُنَ مِنْهُ وَتَنشَقُّ ٱلْأَرْضُ وَتَخِرُّ ٱلْجُبَالُ هَدًا ۞ خەريكە ئاسمانهکان له ناقوّلایی ئهو گوفتاره نابهجییه، لهت و پهت ببیّت، زهوی خهریکه شهق بهریّت و رؤیجیّت، كيوهكانيش خەرىكە بكەون و ورد و خاش بېن. أن دَعَوْاْ لِلرَّحْمَانِ وَلَدَا ۞ كاتيْک كە نەفامان بوونى رۆڵە و نەوەيان دايە پاڵ خواي ميهرەبان. وَمَا يَنْبَغي لِلرَّحْمَن أَن يَتَّخِذَ وَلَدًا ۞ لەكاتىكدا بۆ خواي ميهرەبان نەھاتووە و رەوا نيە كە نەوە بۆ خۆى بريار بدات. إِن كُلُّ مَن فِي ٱلسَّمَـٰوَاتِ وَٱلْأَرْضِ إِلَّا ءَاتِي ٱلرَّحْمَٰنِ عَبْدَا ۞ هيچ کهسێک نی یه له ئاسہانهکان و زهویدا، که بهندهی ملکهچی خوای میهرهبان نهبێت. لَّقَدُ أَحْصَلهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدَّا ۞ سوێند بهخوا بێگومان ههر ههمووياني سهرژمێر کردووه و يهک يهک ژمارهي کردوون (کهسي لێ ون نابیّت)، ههر ههموویان روّژی قیامهت دیّنه پیّشهوه، بوّ لای به تاک و تهنها (بیّ پاسهوان و بیّ کهس). وَكُلَّهُمْ ءَاتِيهِ يَوْمَ ٱلْقِيَكِمَةِ فَرْدًا ۞ يەكە يەكەي ئەوخەلكە بە تاك و تەنهاى دىنت ئامادە دەكرىنت لەبەردەم دادگای پر له دادوهری خوادا. إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ ٱلرَّحْمَانُ وُدَّا ش بەراسىتى ئەوانەي كە باوەريان ھێناوە وكارو كردەوە چاكەكانيان ئەنجامداوە، لە ئايندەدا خواي ميهرەبان ویستی و ریزی (تایبهتیان) بۆ ئاماده دەكات، (هەروەها لە لايەن فریشـتەكان و ئیمانداران و نیشـتەجێكانی هويست و رِيزدارن. فَإِنَّمَا يَسَّرْنَكُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ ٱلْمُتَّقِينَ وَتُنذِرَ بِهِ عَوْمَا لَّدَّا ١ جا بیگومان ئیمه ئهم قورئانهمان ئاسان کردووه و ههر بهزمانی تۆ رەوانهمان کردووه، بۆ ئەوەی مژدەی پین بدەيت بەپاريزكارو خواناسەكان، ھەروەھا كەسانى سەرسەخت و كە لـلە رەقى پىي بترسىينىيت. وَكُمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّن قَرْنٍ هَلْ تُحِسُّ مِنْهُم مِّنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا ۞ ئيْمه چەندەھا قەوم و خەلكى نالەبارمان پێِش ئەمان لەناوبردووه، ئايا ھەست دەكەيت كە يەكنى لەوانە مابێِت، يان سرتەيەك، چرپەيەك، مشەيەكيان، ليّوه بيّت؟!

